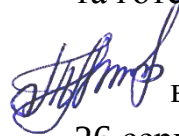

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник завідувача кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи

в.о. Тетяна МАРУСЕЙ

26 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональний ринок туристично-рекреаційних послуг

підготовки фахівців
за освітньо-професійною
програмою
спеціальності
галузі знань
мова навчання

другого (магістерського) рівня вищої освіти
Туристичний бізнес та індустрія гостинності
242 Туризм і рекреація
24 Сфера обслуговування
українська

2024-2025 навчальний рік

Розробник програми:

Тетяна МАРУСЕЙ, кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Ухвалено на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол № від «26» серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Тетяна МАРУСЕЙ

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Основна **мета** вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів глибоких теоретичних знань та практичних навичок у сфері управління та аналізу ринку туристсько-рекреаційних послуг. Основна увага приділяється аналізу специфіки регіональних ринків, особливостей попиту та пропозиції, а також впливу глобальних тенденцій на локальні ринки.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	2024-2025
Семестр вивчення	2-й
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	46
Лекційні заняття	22
Практичні заняття	24
Самостійна робота	74
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни – отримані знання та вміння з «Туризмології».

5. Програмні компетентності навчання:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності

ЗК 02. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі

ЗК 07. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

СК 02. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації

СК 03. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях

СК 04. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду

СК 06. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації

СК 07. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку

СК 08. Здатність створювати, реалізовувати та ефективно просувати туристичні продукти й послуги регіонального рівня у галузі туризму та гостинності в умовах змін

6. Очікувані результати навчання:

ПРН 02. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації

ПРН 04. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості

ПРН 05. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку

ПРН 06. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку

ПРН 07. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності

ПРН 12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

ПРН 13. Розробляти та впроваджувати продукти і послуги у галузі туризму та гостинності, враховуючи специфіку регіонального туристично-рекреаційного потенціалу в умовах змін

7. Методи навчання. Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (дискусійна панель, кейс-метод тощо).

8. Засоби діагностики результатів навчання є опитування, виконання завдань для практичних, тести, самостійна робота, модульна контрольна робота, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін.

9. Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма здобуття вищої освіти			
	разом	у тому числі		
лекційні заняття		практичні заняття	самостійна робота	
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Наукові основи дослідження регіональних ринків туристично-рекреаційних послуг	11	2	2	7
Тема 2. Теоретичні аспекти інноваційної діяльності регіональних ринків туристично-рекреаційних послуг	11	2	2	7
Тема 3. Місцеве самоврядування в системі управління регіональним ринком туристично-рекреаційних послуг	11	2	2	7
Тема 4. Туристичний потенціал регіонів.	11	2	2	7
Тема 5. Управління розвитком регіонального ринку туристично-рекреаційних послуг в обласному регіоні.	11	2	2	7
Тема 6. Управління розвитком суб'єктів туристичного бізнесу регіонального ринку туристично-рекреаційних послуг.	11	2	2	7
Тема 7. Регіональний маркетинг як інструмент управління регіональним ринком туристично-рекреаційних послуг в умовах.	11	2	2	7
Тема 8 Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм для розвитку регіонального ринку туристично-рекреаційних послуг.	11	2	2	7
Тема 9. Туристично-рекреаційне районування Хмельницької області як основа формування регіонального ринку туристично-рекреаційних послуг.	17	4	4	9
Тема 10. Туристично-рекреаційні ресурси як важливий чинник розвитку сучасного туризму регіону (на прикладі національного природного парку «Подільські Товтри»)	15	2	4	9
Усього по дисципліні	120	22	24	74

10. Форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки

здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань, виконанні лабораторних завдань, а також у формі тестування та ін.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання.

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Поточний контроль	Модульна контрольна робота	Самостійна робота	40	100
30 балів	20 балів	10 балів		

Поточний контроль (30 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на кожному навчальному занятті – 12.

Критерії оцінювання практичного заняття

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні». Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.

Середній (репродуктив- ний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо- професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково

відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12- бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» ([URL://cutt.ly/mL Tb6am](http://cutt.ly/mL Tb6am)).

Самостійна робота (10 балів)

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які студенти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачеві на практичному занятті.

Контроль за іншими видами самостійної роботи у формі співбесіди здійснює лектор на консультаціях.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Високий рівень 9-10 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, порівнювати, формулює своє бачення методичних аспектів, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній рівень 7- 8 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1- 2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на

	самостійне опрацювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях, переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній рівень 6 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Початковий рівень менше ніж 6 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє понятійним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань, неспроможний виконати стандартні завдання після спрямувальних питань викладача. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Здобувачі вищої освіти виконують такі різновиди самостійної роботи з дисципліни:

- 1) опрацювання текстів лекційних занять;
- 2) робота з основною й допоміжною літературою, опрацювання наукової та навчальної літератури;
- 3) ознайомлення з нормативними документами та їх опрацювання;
- 4) підготовка до практичних занять;
- 5) виконання завдань, визначених у планах практичних занять;
- 6) опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання;
- 7) виконання вправ і завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle;
- 8) підготовка презентацій навчального матеріалу;
- 9) написання есе;
- 10) підготовка до написання самостійної роботи та модульної контрольної роботи.

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на

цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота (20 балів)

МКР передбачає виконання тестових завдань із дисципліни.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок студентів. МКР складається із 40 тестових завдань, які оцінюються у 0,5 б. Мінімальна кількість балів – 12.

Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала ECTS	Бали
«відмінно»	20 балів
«добре»	19-16 балів
«задовільно»	15-12 балів
«незадовільно»	11 і менше балів

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>

Неформальна та/або інформальна освіта. Визнання К-ПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3yK496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view>

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно

Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

– закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

– підготовка конкурсної наукової роботи;

– призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

– призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

В інформальній освіті:

– наявність наукової публікації;

– волонтерська діяльність.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається з трьох питань (1-2 – теоретичні, 3 – практичне). Перше та друге питання (по 15 балів) екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

високий рівень 14-15 б.	Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях (проєктування процесу навчання в початковій школі), наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 12-13 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 11-9 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні методичних понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень менше	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє понятійним апаратом, допускає помилки у формулюванні

ніж 9 б.	методичних понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.
----------	---

Під час відповіді на практичне питання (10 б.) звертається увага на таке:

високий рівень 9-10 б.	Здобувач вповні володіє практичними вміннями і навичками з актуальних питань розвитку туризму; правильно формулює свої думки та обґрунтовує свою відповідь; наводить приклади, аналогії; послуговується українською літературною мовою. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 7-8 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в мовному оформленні висловлювання. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 6 б.	Якщо здобувач виявляє окремі практичні вміння і навички, його пояснення неповні, він допускає неточності; не вміє обґрунтувати свої судження; допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень менше ніж 6 б.	Якщо здобувач не володіє практичними вміннями і навичками, виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, допускає суттєві помилки в мовному оформленні викладу тощо. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Загальне оцінювання екзамену:

40-36 балів – високий рівень;

35-30 балів – достатній рівень;

29-24 бали – середній рівень;

23 бали і менше – початковий рівень

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до нього після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що здобувачі вищої освіти підготувалися до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам.

Здобувачам вищої освіти, які за іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана педагогічного

факультету.

Якщо здобувач вищої освіти ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана природничо-економічного факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/vie_w).

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння студентом певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90 – 100	A (відмінно)/Excellent	відмінно
82 - 89	B (дуже добре)	добре
75 - 81	C (добре)/Good	
67 - 74	D (задовільно)/Satisfactory	задовільно
60 - 66	E (достатньо)/Enough	
35 - 59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з незадовільно обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля) /Fail	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом природничо-економічного факультету та з дозволу ректора університету.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-

модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайн-відеоконференцій.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Економіка рекреації та туризму [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. А. Сущенко, О. О. Стрижак, Н. А. Дехтяр та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 347 с.
2. М. Мальська, А. Красько. Ринок рекреаційно-туристичних послуг: методичні вказівки для студентів другого (магістерського) рівня підготовки спеціальності 242 «Туризм і рекреація» Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 43 с.
3. Організація туризму в Україні: регіональні аспекти: навч. посіб. В.К Федорченко, І. М. Мініч. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. – 338 с. .
4. Паньків Н.М., Красько А.Б. Туристично-ресурсний потенціал території та його використання: навчально-методичні матеріали. Львів. Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 90 с.
5. Туристські ресурси України: конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання. Укладач О. В. Поступна. Х.: НУЦЗУ, 2020. 209 с.

Допоміжна:

1. Герасименко В. Г., Галасюк С. С. Організація надання туристичних послуг : навчальний посібник. Одеса : Атлант, 2014. 242 с.
2. Горіна Г.О. Ринок туристичних послуг: управління розвитком в умовах просторової поляризації: монографія / Г.О. Горіна. Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2016. 305 с.
3. Дудник І.М., Борисюк О.А. Регіональні системи туристичних послуг: методологічний аспект. Регіон 2019: стратегія оптимального розвитку: 71 міжнародна науково-практична конференція, 16-17 жовтня 2019 р. Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2019р.С.26-29.
4. Корж Н. В., Басюк Д. І. Управління туристичними дестинаціями : підручник / Н. В. Корж, Д. І. Басюк. Вінниця: «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.
5. Красько А.Б., Майовець М.І. Підвищення якості рекреаційно -туристичних послуг Львівської області . Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2024. № <https://www.inter-nauka.com/issues/2024/9/10264>
<https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-9-10264>
6. Лабскір В. М. Туристичні об'єкти України: навч. посібник. В. М. Лабскір. Харків: НТУ «ХПІ», 2002. 175 с.
7. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг. К.: «Альтпрес», 2005.
8. Мазаракі, А.А. Туристичні дестинації (теорія, управління, брендинг) : монографія. А.А. Мазаракі, Т.І. Ткаченко, С.В. Мельниченко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. 388 с.

9. Марусей Т. В. Гастрономічна спадщина Поділля в галузі гостинності. Ефективна економіка. 2024. № 6. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4019>
10. Мудрак, Р. П. Регіональний ринок туристичних послуг: сутність, теоретичні основи сегментації, диференціації, управління [Текст]. Руслан Петрович Мудрак, Наталія Іванівна Моїсєєва. Український журнал прикладної економіки. 2018. Том 3. № 4. С. 118-130.
11. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія / за заг. ред. професора В.Г. Герасименко. Одеса: Астропринт, 2013. – 334 с.
12. Ринок туристичних послуг [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / Г.О. Горіна; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. міжнар. економіки та туризму. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. – 49 с.
13. Організація рекреаційних послуг : Навчально-методичний посібник. В.М. Клапчук. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2017. 263 с.
14. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник / В. В. Величко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 202 с
15. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.
16. Павліха Наталія Сталій розвиток туризму та рекреації: сучасні виклики й перспективи для України [Текст] : монографія. Наталія Володимирівна Павліха, Ірина Олександрівна Цимбалюк, Анастасія Юрійівна Савчук. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 221 с.
17. Підвальна О. Г. Фактори розвитку сфери туризму: регіональний аспект. Підприємництво та інновації. 2020. № 11-2. С. 66–71. URL: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.29>
18. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку : монографія за заг. ред. професора В.Г.Герасименко. Одеса : Астропринт, 2013. 334 с.
19. Семенов, В.Ф., Герасименко В.Г., Горбань Г.П., Богадьорова Л.М. Управління регіональним розвитком туризму : Навч. посіб. Одеса: Одеський державний економічний університет, 2011. 225 с.
20. Ткачук Л. М. Актуальна геополітична ситуація як чинник розвитку регіонального туризму. Л. М. Ткачук. Регіональна політика: політико-правові засади, урбаністика, просторове планування, архітектура. Частина 2 : зб. наук. праць, 2019. Вип. 5. С. 169-173.
21. Формування і розвиток регіонального туристично-рекреаційного комплексу: кол. монографія. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін-т економ. та бізнес-освіти ; за ред. І. М. Поворознюк ; рец.: Чирва О. Г., Басюк Д. І., Пенькова О. Г. Умань : Візаві, 2019. 195 с.
22. Marusei T. Innovative strategies and triggers for the development of the tourism and hotel-restaurant business in crisis conditions. V. Yurovchyk, T. Zubekhina. Ефективна економіка. 2023. № 9. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2172>

Інформаційні ресурси:

1. Дія. Освіта. Мистецтво готельного бізнесу. Як зробити так, щоб гість бажав повертатися в готель Освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/the-art-of-hotel-service>
2. Дія. Освіта. Як туристичні ініціативи змінюють громади. Базові знання про туристичну індустрію та її вплив на економіку регіону. Освітній серіал. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/how-tourism-initiatives-change-communities>
3. Дністровський каньйон (7 чудес України): веб-сайт. URL: <https://7chudes.in.ua/nominaciyi/dnistrovskyy-kanyon-2/>
4. Програма розвитку туризму Хмельницької області на 2021-2025 pp: веб-сайт. URL: <https://www.adm-km.gov.ua/?p=78333>.
5. Програма розвитку туризму в Хмельницькій області на 2021-2027 роки. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/04/strategiyarozvytku-hmelnyczkoyi-oblasti-na-2021-2027-roky>.
6. Хмельниччина туристична: веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/3228560-hmelniccina-turisticna-.html>.